



28 มีนาคม 2557

แหล่งที่มา: เว็บไซต์ Thanonline

http://www.thanonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=224652&catid=176&Itemid=524#.UzUix_1_uSo

ได้เวลา “ปฏิรูป” ระบบภาษีสรรพสามิตไทย

ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ได้มีการปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีของไทยอยู่หลายครั้ง ทั้งในส่วนของกรมสรรพากรและกรมสรรพสามิต โดยการปฏิรูปภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล ถือว่าทำได้อย่างน่าชมเชย จากการศึกษาของ PwC ประเทศไทย (ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส) เผยว่า การปฏิรูปดังกล่าวนี้ได้ส่งผลให้ประเทศไทยติดอันดับประเทศที่มีการจัดเก็บภาษีดีที่สุดในโลก โดยอยู่ที่อันดับ 70 ในปีที่แล้ว เติบโตจากอันดับที่ 96 ในปีที่ผ่านมา จากผลการสำรวจกว่า 189 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ 5 ของกลุ่มประเทศ AEC การปฏิรูปครั้งนั้นได้รับการตอบรับในเชิงบวกจากหลายๆภาคส่วน

ในส่วนของกรมสรรพสามิต ภาษีหลักๆ ที่เพิ่งได้รับการปฏิรูปไปนั้นคือภาษียอดซึ่งจะเปลี่ยนหลักการในการคำนวณภาษีเพื่อให้รถที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่ารถที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ ล่าสุดในเดือนกันยายนของปีที่แล้ว กรมสรรพสามิตได้ทำการปฏิรูปภาษีเหล้า-เบียร์ โดยภาษีทั้งสองชนิดนี้ได้รับการจับตา มองเนื่องจากการขายได้จำนวนมากให้แก่รัฐ โดยรายได้ของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากสุราและเบียร์ในปีที่ผ่านมา คิดเป็นถึงร้อยละ 28.1 ของรายได้สรรพสามิตทั้งหมดเลยทีเดียว

ตรงข้ามกับการปฏิรูปภาษีตัวอื่น การปฏิรูปภาษีเหล้า-เบียร์ กลับได้รับการตอบรับเชิงลบจากภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเปลี่ยนวิธีการคำนวณภาษีซึ่งเปลี่ยนจากการคิดจากราคา C.I.F. (ราคาต้นทุนสินค้า+ค่าขนส่ง+ค่าประกันภัย) หรือราคา ณ โรงงานสุราสำหรับผู้ผลิตในประเทศ ไปเป็นราคาขายส่งช่วงสุดท้าย การเปลี่ยนแปลงนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีไปเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา และได้สร้างปัญหาให้แก่ผู้นำเข้าและผู้ผลิตเป็นอย่างมาก

โดยนิยามนั้นราคาขายส่งช่วงสุดท้ายในความหมายง่ายๆ ก็คือราคาที่ผู้ค้าปลีกทั้งหลายซื้อหาสินค้ามาเพื่อขายให้กับผู้บริโภคนั่นเอง แต่เมื่อนำสิ่งนี้มาใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีราคาขายส่งช่วงสุดท้ายได้สร้างความยากลำบากอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ เนื่องจากช่องทางการจัดจำหน่ายนั้นมีหลายประเภท และค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนในแต่ละช่องทางนั้นมีความแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ อาทิ ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสุราไปยังผู้ค้าส่ง และต้นทุนค่าขนส่งจากผู้ค้าส่งไปยังผู้ค้าปลีก นอกจากนั้นยังมีต้นทุนค่าบริหารจัดการของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ต้นทุนค่าบริหารจัดการของผู้ค้าส่ง และกำไรของผู้ค้าส่ง เป็นต้น เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายที่ผู้นำเข้าและผู้ผลิตจะต้องคำนวณรวมเป็นราคาขายส่งช่วงสุดท้ายเพื่อกำหนดภาษี ซึ่งผู้ผลิตและผู้นำเข้าไม่สามารถคาดการณ์ค่าใช้จ่ายส่วนต้นทุนของผู้ค้าส่งมาคำนวณได้

นอกจากนี้ ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายยังสามารถคำนวณได้หลายราคา โดยขึ้นอยู่กับช่องทางการจัดจำหน่ายและต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายแต่ละราคานั้น สามารถแปรผันได้เมื่อองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งหมายความว่า ผู้นำเข้าและผู้ผลิตไม่สามารถทราบค่าใช้จ่ายที่แท้จริงได้เสมอไป ดังนั้น พวกเขาจึงไม่สามารถระบุราคาขายส่งช่วงสุดท้ายที่เหมาะสมเพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณภาษีได้อย่างถูกต้อง

อุตสาหกรรมเครื่องคัมนัลแอลกอฮอล์ไม่สามารถทำอะไรได้ นอกจากอธิบายประเด็นปัญหาการคำนวณภาษีจากราคาขายส่งช่วงสุดท้ายนี้ โดยทางภาคอุตสาหกรรมได้ฝากความหวังไว้ที่ประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิต ว่ากฎหมายใหม่นี้จะแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการคำนวณฐานภาษีจากราคาขายส่งช่วงสุดท้าย ซึ่งกรมสรรพสามิตได้จ้างให้สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดทำโครงการวิจัยเรื่อง "การปรับปรุงกฎหมายสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิต" เพื่อรวบรวมกฎหมายภาษีสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายให้เป็นระบบเพื่อพัฒนากฎหมายภาษีสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายภาษีสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติแล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อย โดยมี ตารางทำงาน

สัมมนารับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 ต่อร่างกฎหมายภาษีสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติที่ยกร่างขึ้น - 13 และ 16 ธ.ค. 56
สัมมนารับฟังความคิดเห็นครั้งที่ 1 ต่อร่างกฎหมายภาษีสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติฉบับสมบูรณ์ - 25 ก.พ. 57
กรมสรรพสามิตให้ภาคอุตสาหกรรมส่งความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายภาษีสรรพสามิตระดับอนุบัญญัติฉบับสมบูรณ์ภายในวันที่ 17 มี.ค. 57 กรมสรรพสามิตคาดว่าจะนำเสนอร่างกฎหมายฯ ต่อกรมสรรพสามิตช่วงต้นเดือนมีนาคมนี้

ทั้งนี้ คณะวิจัยประกอบด้วย ศ. ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ หัวหน้าโครงการ นายประภาส คงเอียด นายสุวัฒน์ ไวยูพัฒน์ และอาจารย์ ดร. สุปรียา แก้วละเอียดร่วมคณะทำงาน

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาร่างกฎหมายนั้น ปัญหาของราคาขายส่งช่วงสุดท้ายได้ถูกยกขึ้นพิจารณาในการทำประชาพิจารณ์สองครั้ง อีกทั้งยังมีการส่งหนังสือขอคิดเห็นจากหน่วยงานภาคเอกชนและองค์กรด้านธุรกิจ ในการทำประชาพิจารณ์พบว่า ไม่มีใครสามารถอธิบายถึงประโยชน์ หรือข้อดีของการคำนวณภาษี โดยใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายได้เลย ในขณะที่มีการอธิบายปัญหาต่างๆ อย่างละเอียดจากผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ ซึ่งต้องประสบปัญหาในการคำนวณ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้นักวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พิจารณาวิธีการคำนวณ ที่มีความโปร่งใสมากกว่าและซับซ้อนน้อยกว่าในการศึกษาประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตดังกล่าว อาทิ การคำนวณภาษีโดยใช้ราคาขายปลีก (RSP) ซึ่งผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะมีราคาขายปลีกราคาเดียวกำกับอยู่ ทำให้ทั้งผู้นำเข้าและผู้ผลิต สามารถกำหนดราคาขายปลีกหรือราคาขายปลีกสูงสุดได้ (MRSP) ซึ่งสามารถพิมพ์ราคาขายปลีกสูงสุดลงบนบรรจุภัณฑ์หรือพิมพ์บนแสตมป์ภาษีเพื่อให้กรมสรรพสามิตสามารถตรวจสอบฐานภาษี

แหล่งข้อมูลจากภาคอุตสาหกรรมได้กล่าวว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้นรับรู้ และเห็นด้วยกับประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งยังยอมรับว่า การคำนวณภาษีโดยใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้าย สร้างปัญหาให้แก่หลายภาคส่วน แต่น่าแปลกที่ว่าการคำนวณภาษีด้วยราคาขายส่งช่วงสุดท้ายยังถูกนำเสนอในผลการศึกษาประมวลกฎหมายฯ ซึ่งทำให้กรมสรรพสามิตถูกวิจารณ์ถึงความเหมาะสมในการศึกษารวมไปถึงบทบาทในการปฏิรูปเพื่อพัฒนาประเทศของสถาบันอันทรงเกียรติแห่งนี้ หรือนี้อาจเป็นเพียงเพราะกรมสรรพสามิต ต้องการให้การคำนวณจากราคาขายส่งช่วงสุดท้ายต่อไปเพื่ออำพรางความผิดพลาดของตัวเองจากการปฏิรูปที่ผ่านมาเพียงเท่านั้น โดยปักธง ดิกรอบ ให้เงินครอบงำ นักวิจัยของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำงานวิจัย ให้ตรงกับที่กรมสรรพสามิตต้องการ

กรมสรรพสามิตควรต้องอย่าลืมว่า เมื่อครั้งกรมฯ ประกาศแนวทางการทำประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตนั้น วัตถุประสงค์ก็เพื่อเน้นความโปร่งใสและความชัดเจนของกฎหมายที่ง่ายสำหรับทั้งต่อผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ แต่การใช้ราคาขายส่งช่วงสุดท้ายในประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตไม่ได้ช่วยให้บรรลุดัชนีประสิทธิผลดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งยังจะส่งผลให้การบริหารจัดการภาษีนั้นไร้ประสิทธิภาพอีกด้วย หากกรมสรรพสามิตเข้าใจว่าการออกกฎหมายภาษีสรรพสามิตเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ ประมวลกฎหมายภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่ก็ควรจะแก้ไขประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปอย่างแท้จริง หัวใจของการปฏิรูปนั้นคือ ผลลัพธ์ที่ออกมาควรเป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มิเช่นนั้นเราไม่ควรเรียกการกระทำดังกล่าวว่าเป็นการปฏิรูป จริงไหมลูกก้าน?